

Синящок В.

(наук. кер. — ст. викл. Потапов О.М.)
*студентка V курсу природничого факультету
Полтавського національного педагогічного
університету імені В.Г. Короленка*

ПРАВА ЖІНОК В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Тисячі віків жінку то звеличували і підносили на один рівень із Богом, то робили з неї рабину, яка має лише елементарні права на існування. У різні історичні періоди роль представниць слабкої статі в суспільстві змінювалась. Ще півтора століття тому жінки не могли навіть мріяти про таке становище у суспільстві, як і чоловіки. Вони не мали права ні навчатися, ні заробляти гроші, ні приймати участь у справах країни. Деякі грецькі мислителі вважали, що жінок не варто вчити навіть грамоти, оскільки, знаючи багато, вони перестають коритися чоловікам. Проте, в цей же час у Єгипті жінки були повноправними членами суспільства, які могли вільно ставати на один щабель з чоловіками. Уже на кінець XIX століття в багатьох куточках світу поширилися протести проти жіночого нерівноправ'я [2, с.54].

В Україні цьому питанню приділяється дуже багато уваги але не зважаючи на всі зусилля органів державної влади, ситуація і досі залишається повністю не вирішеною. Так вже історично склалося, що українська жінка в усі часи виконувала здебільшого роль господині дому та займалася вихованням дітей, а тому, звичайно ж, ніякого відношення до суспільної, громадської праці не мала.

Аналіз соціального статусу жінки у різних сферах життєдіяльності українського суспільства сьогодні запропонований деякими українськими дослідниками, зокрема, проблеми гендерного дисбалансу та статусу жінок у суспільстві представлені у роботах К. Левченко, Т. Мельник, М. Пірен, Н. Грицяк, О. Козулі, Г. Герасименко, Н. Гапон, С. Павличко та інших. Але проблема гендерної рівності у державній політиці висвітлюється ними фрагментарно, а це свідчить про відсутність концептуальних ґрунтовних розробок з цього питання.

Терміни «гендер» та «гендерний підхід» вперше були використані у підсумкових документах «Четвертої всесвітньої конференції з питань становища жінок» (Пекінська конференція, 1995 рік). Згідно неї, держави-учасниці засуджують дискримінацію по відношенню до жінок в усіх її формах та зобов'язуються проводити політику по ліквідації дискримінації [6].

На сьогодні основним міжнародно-правовим документом, спеціально призначеним для захисту прав жінок, є Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. Для спостереження за ходом її здійснення було

засновано Комітет по ліквідації дискримінації щодо жінок, що складався на момент набрання чинності Конвенції з вісімнадцяти експертів.

Вона була прийнята з метою недопущення дискримінації жінок, оскільки держави-учасниці занепокоєні тим, що, незважаючи на вже прийняті Організацією Об'єднаних Націй та її установами загальні резолюції, декларації та рекомендації, як і раніше мала місце значна дискримінація щодо жінок, що перешкоджало і перешкоджає участі їх на рівні з чоловіками у політичному, соціальному, економічному та культурному житті своєї країни, заважає зростанню добробуту суспільства і сім'ї [3].

Порівнюючи зміст розділу II Конституції України з міжнародними актами, зокрема, з тими, що складають Міжнародну хартію прав людини, відзначимо, що в Конституції в основному містяться ті ж гарантії щодо забезпечення прав і свобод жінок, що й у міжнародно-правових актах [1, с.27]. Стаття 24 Конституції закріплює рівність чоловіків та жінок в усіх сферах життя. Частина третя цієї статті безпосередньо присвячена подоланню дискримінації стосовно жінок в Україні та наголошує на тому, що рівність прав жінок і чоловіків забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній та культурній діяльності, у здобутті освіти та професійній підготовці, у праці та винагороді за неї і так далі. Окрім даної норми, гендерної рівності торкається і стаття 51, що підтверджує рівність прав жінки та чоловіка у шлюбі [4]. Це говорить про те, що Україна стоїть на одному рівні з провідними країнами світу в питанні захисту прав і свобод українських жінок.

Проте не все так чисто і прозоро як здається на перший погляд. Жінки в сучасному світі все ж таки відчувають на собі прояви гендерної нерівності. Перш за все можна говорити про особливості працевлаштування. Нерідко на дошках оголошень можна побачити, що на престижну і високооплачувану роботу запрошуються саме чоловіки, і аж ніяк не жінка. Але ж між статтю і змістом освіти немає ніякого прямого зв'язку. Такі умови значно обмежують можливості кар'єрного росту для жіночої статі. Часто порушуються і права жінок, які перебувають у декретній відпустці: дострокові виклики на робоче місце, неповні соціальні виплати, ненадання відпусток та ще ряд питань. Проте, нерідко проблема гендерної нерівності носить зовсім не правовий характер і ніяк не пов'язана з дискримінацією прав жінок з боку чоловічого населення чи державної політики. Сучасні жінки часто свідомо не хочуть грати в так звані «чоловічі ігри». А дехто, навпаки, прагне бути підпорядкованим, не мати значної відповідальності і виконувати лише другорядну роль. Такі представниці впевнені, що роль жінки полягає у вихованні дітей, веденні домашнього господарства і аж ніяк не у досягненні рівноправ'я з чоловіками.

За період існування суспільства формувалось специфічне ставлення до прав жінок. Суспільство змінювалося, змінювалися і його правові норми. Але за такий час суспільство не могло так швидко змінити своє

ставлення до категорії «жінка і її права». Тому, на нашу думку, говорити про стабільність ще зарано. Нормативна база даного питання діє лише на папері, а от у реальному житті шляхи та методи реалізації прав жінок перебувають на низькому рівні. Дуже важливо, щоб держава не лише приймала відповідні закони, а і створювала умови для реалізації зазначених прав жіночого населення. Для цього необхідно створювати нову систему суспільних відносин. Для цього не потрібно відбирати владу у чоловіків — треба пояснити чоловікам, що час поділитися нею з жінками.

Література:

1. Гуренко М.М. Зародження та становлення ідеї гарантій прав і свобод людини і громадянина у ліберальній теоретико-правовій думці: [монографія] / М.М. Гуренко. — К.: «Логос», 2000. — 167 с.
2. Козуля О. Жінки в історії України / О. Козуля. — К.: Основи, 1993. — 256 с.
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. Права людини. Міжнародні договори України. — К: Право, 1992. — 111 с.
4. Конституція України: [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
5. Левченко К. Б. Національний механізм формування та впровадження гендерної політики в Україні: історико-правовий огляд / К.Б. Левченко. — Х.: Видавництво НУВС, 2003. — 44 с.
6. Пекинская платформа действий. Итоговый документ Четвертой всемирной конференции ООН по положению женщин. — ООН, 1995. — 66 с.

Безручко А.

(наук. кер. — ст. викл. Потапов О.М.)

*студентка V курсу історичного факультету
Полтавського національного педагогічного
університету імені В.Г. Короленка*

ПРИВАТИЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

Актуальною проблемою для селян залишається питання безоплатної приватизації земельних ділянок. Приватизація землі є сферою зацікавленості мільйонів українців як у селах, так і великих містах та містечках в усіх регіонах країни. Приватизація – це безоплатне передання у власність громадян тих земельних ділянок, які раніше були надані їм у користування. У сільській місцевості об'єктом приватизації переважно є землі сільськогосподарського призначення, так звані земельні частки (паї), однак у селах поблизу великих міст великим попитом користується земля для будівництва житлових будинків та ведення особистого підсобного господарства, на яку претендують як мешканці сіл, так і розташованих поруч міст. Такий попит породжує величезну за обсягом та різноманітну за видами